

اکسیژن درمانی چیست؟

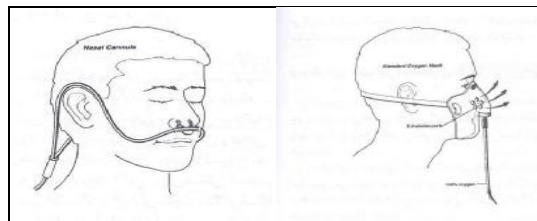
بیمار شما برای بهبود وضعیت تنفس در منزل و با نظر پزشک معالج نیاز به اکسیژن دارد شما می توانید اکسیژن را از طریق کپسولهای مخصوص حمل اکسیژن در اختیار بیمار قرار دهید. در قسمت بالای کپسول اکسیژن، وسیله ای مدرج جهت تنظیم میزان اکسیژن وصل شده است. وسیله ای مدرج که تنظیم میزان فشار اکسیژن را برعهده دارد.

ظرفی که در زیر وسیله مدرج تنظیم کننده فشار اکسیژن وصل شده است محتوی آب مقطر یا آب جوشیده سرد شده است، که تا خط علامت گذاری شده باید در آن آب ریخته شود. این آب باعث مرطوب شدن اکسیژن می گردد و از آسیب به مخاط بینی و دهان بیمار جلوگیری می کند.

بیمار از طریق لوله بینی (لوله ای که دو اتصال کوچک برای قرار گرفتن در سوراخهای بینی دارد) و یا ماسک که بر روی دهان و بینی قرار می گیرد، اکسیژن مورد نیاز را دریافت می کند. از طریق لوله بینی حداکثر تا ۶ لیتر در دقیقه و با ماسک حداکثر تا ۸ لیتر در دقیقه می توان به بیمار اکسیژن داد. البته میزان دریافت اکسیژن را فقط پزشک، با توجه به شرایط فعلی بیمارتان می تواند تعیین کند.

تصویر ۱: ماسک اکسیژن تصویر ۲: لوله بینی

شرایط استفاده از کپسول اکسیژن در منزل چیست؟

توجه کنید:

❗ در کنار کپسول اکسیژن، الکال، اسپری، تبیر، روغن، گازوئیل و بنزین قرار ندهید.

❗ از استفاده وسائلی مانند فندک، سیگار و ریش تراش در کنار کپسول اکسیژن جدا خودداری کنید.

❗ مراقب باشید کپسول اکسیژن زمین نیفتد یا احياناً به آن ضربه ای وارد نشود.

❗ هر چند روز یکبار ظرف محتوی آب مقطر را با مواد ضدعفونی کننده و آب جرم گیری کنید.

❗ هرگز با دستهای چرب و روغنی به کپسول اکسیژن دست نزنید.

❗ دمای اتاقی که کپسول اکسیژن در آن نگهداری می شود، نباید بالا باشد و هرگز نباید کپسول اکسیژن را نزدیک وسائل حرارت زا مثل: بخاری، اجاق گاز و..... قرار دهید.

❗ برای اطلاع از نحوه استفاده از کپسول اکسیژن در منزل ابتدا از یک فرد آگاه راهنمایی بگیرید.

چرا در منزل به اکسیژن نیاز است؟

اگر بیمار شما مشکل ریه دارد و تنفس وی به راحتی امکانپذیر نمی باشد، باید طبق دستور پزشک در منزل اکسیژن دریافت نماید. اکسیژن به بیمار شما کمک می کند تا:

- ۱- بیمار بهتر نفس بکشد.
- ۲- احساس بهتری داشته باشد و راحت بخوابد.
- ۳- هوشیارتر گردد.

چه نکاتی در زمان استفاده از اکسیژن در منزل باید رعایت کنید؟

& لوله بینی و ماسک را دو بار در هفته با آب و صابون شسته و خشک نمائید.

& حین دریافت اکسیژن، بیمار در دهان و بینی خود احساس خشکی خواهد کرد. بنابراین چند بار در روز دهان و بینی بیمار را با آب شستشو دهید. مکیدن آب نبات نیز می تواند برای پیشگیری از خشکی دهان کمک کننده باشد.

& اگر لوله بینی پشت گوش بیمار قرار دارد، مراقب باشید که زیر آن قرمز نشود و چندین بار در روز آن را از نظر قرمزی و زخم بررسی کنید. در صورت قرمز شدن زیر لوله بینی، جای آن را تغییر دهید.

& میزان اکسیژن و نحوه کار با کپسول اکسیژن را از پزشک و یا پرستار سؤال کنید.

اکسیژن درمانی در منزل (راهنمای پس از ترخیص)

بیمارستان گلдіس شاهین شهر- واحد آموزش سلامت
تهیه و تنظیم: صدیقه کمائی - سوپروایزر آموزش سلامت

مشاور علمی: آقای دکتر خلیل پور

زمستان ۱۴۰۴- کد پمفلت: AW3-01

توجه داشته باشید: همانطور که اکسیژن همانند یک دارو برای بیمار شما حیاتی است، در صورت استفاده با غلظت های بالا (بیش از ۶ لیتر در دقیقه) برای مدت بیشتر از ۲۴ ساعت، می تواند برای بیمارتان عوارض جدی ایجاد کند.

مهمترین عارضه تجویز بیش از حد اکسیژن، مسمومیت با آن است.

نشانه های اولیه مسمومیت با اکسیژن چیست؟

- ۱- التهاب خفیف راههای هوایی همراه با احساس درد در پشت جناغ
- ۲- احساس گرفتگی در بینی
- ۳- درد هنگام نفس کشیدن و سرفه، که کم کم سرفه ها شدید تر و درد پشت جناغ بیشتر می شود.
- ۴- بیمار در نهایت تنگی نفس پیدا می کند.

فقط پزشک معالج بیمارتان می تواند مقدار نیاز او به اکسیژن را مشخص کند. بنابراین خودسرانه میزان اکسیژن بیمارتان را کم و یا زیاد نکنید.

منبع: مرکز تحقیقات بیهوشی و مراقبتهای ویژه، مرکز تحقیقات تروما و قطب علمی آموزش الکترونیکی دانشگاه علوم پزشکی شیراز
سایت بیمارستان: www.goldis.mui.ac.ir

& اگر عقربه وسیله مدرج تنظیم کننده فشار اکسیژن را باز کردید و عقربه زیر ۵ لیتر را نشان داد یعنی میزان اکسیژن موجود در کپسول کافی نمی باشد و باید مجددا کپسول اکسیژن پر شود.

& در صورتیکه عقربه زیر ۵ لیتر را نشان دهد باید به سرعت آن را تعویض نمائید.

علائم هشدار دهنده کمبود اکسیژن چیست؟

اگر علائم زیر را مشاهده کردید فوراً به پزشک یا پرستار خود اطلاع دهید:

❑ اگر احساس کردید بیمار حالت عصبی دارد، بیقرار است و یا خواب آلوده شده است.

❑ اگر احساس کردید بیمار به سختی نفس می کشد و عطش هوا دارد.

❑ اگر پره های بینی بیمارتان پرش دارد.

❑ اگر بیمارتان تعریق شدید دارد و دستها و پاها ی او یخ کرده است.

❑ و در نهایت، اگر لبها و زیر ناخنهای بیمار به رنگ آبی در آمد.